

Світлана КОВАЛЬ

*кандидат економічних наук, доцент, Західноукраїнський національний університет,
Тернопіль, Україна, kovalsvitlana96@gmail.com
ORCID ID: 0000-0002-1565-4029*

Віктор РУСІН

*кандидат економічних наук, доцент, Західноукраїнський національний університет,
Тернопіль, Україна, viktor.rusin@gmail.com
ORCID ID: 0000-0002-4155-1891*

ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Вступ. Реформування системи охорони здоров'я є однією з умов ефективного соціально-економічного розвитку будь-якої країни. Функціонування закладів охорони здоров'я визначає якість життя громадян, а показники їх діяльності виступають індикаторами рівня економічного розвитку держави. Пандемія COVID-19, повномасштабна війна та бойові дії на території України сформували нові виклики, коли зростають потреби в лікуванні не лише хронічних захворювань, а й травм, поранень, опіків, переломів тощо. У таких надскладних умовах перед державою постає завдання забезпечити належний рівень медичного обслуговування населення. Відтак, інноваційний розвиток закладів охорони здоров'я набуває особливого значення.

Мета – розкрити особливості фінансового забезпечення інноваційного розвитку закладів охорони здоров'я територіальних громад та визначити потенційні джерела фінансування їх розвитку.

Результати. З'ясовано, що інноваційний розвиток закладів охорони здоров'я полягає в удосконаленні (модернізації) їх матеріально-технічної бази, впровадженні у діяльність прогресивних методів діагностики та лікування, новітніх медичних технологій, застосуванні програмних продуктів для опрацювання інформації. Здійснено моніторинг джерел фінансування інноваційного розвитку закладів охорони здоров'я Тернопільської міської територіальної громади. Доведено необхідність пошуку додаткових джерел фінансових ресурсів для подальшого розвитку та модернізації закладів охорони здоров'я. Запропоновано перспективні напрями залучення потенційно можливих джерел фінансових ресурсів.

Висновки. З'ясовано, що основною формою фінансового забезпечення інноваційного розвитку закладів охорони здоров'я є бюджетне фінансування, однак обмеженість коштів зумовлює потребу в пошуку додаткових джерел. Обґрунтовано, що перспектив-

ним напрямом залучення потенційно можливих джерел фінансових ресурсів для інноваційного розвитку закладів охорони здоров'я територіальних громад є застосування державно-приватного партнерства. Подальші наукові дослідження доцільно спрямувати на пошук альтернативних джерел фінансового забезпечення інноваційного розвитку закладів охорони здоров'я.

Ключові слова: інноваційний розвиток, заклади охорони здоров'я, об'єднана територіальна громада, фінансове забезпечення, джерела фінансових ресурсів, державно-приватне партнерство.

Табл.: 3, рис.: 2, бібл.: 16.

Svitlana KOVAL

Ph. D. (Economics), Assoc. Prof., West Ukrainian National University, Ternopil, Ukraine,
kovalsvitlana96@gmail.com
ORCID ID: 0000-0002-1565-4029

Victor RUSIN

Ph. D. (Economics), Assoc. Prof., West Ukrainian National University, Ternopil, Ukraine,
viktor.rusin@gmail.com
ORCID ID: 0000-0002-4155-1891

FINANCIAL ASPECTS OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF HEALTH CARE INSTITUTIONS OF TERRITORIAL COMMUNITIES

Introduction. The development of the health care system is one of the conditions for the effective socio-economic development of any country. The functioning of health care institutions determines the quality of life of citizens, and their activity indicators are indicators of the state's level of economic development. The COVID-19 pandemic, a full-scale war and hostilities on the territory of Ukraine have created new challenges for the functioning of health care institutions, when the needs for the treatment of not only chronic diseases, but also injuries, wounds, burns, fractures, etc., are increasing. In the extremely difficult conditions of the functioning of health care institutions, the state faces the task of ensuring the proper level of medical care for the population, therefore, the innovative development of health care institutions takes on special importance.

The purpose of the article is to investigate financial support for the innovative development of health care institutions of territorial communities and to identify potential sources of funding for their development.

Results. It was found that the innovative development of health care facilities consists in improving (modernizing) their material and technical base, introducing into their activities progressive methods of diagnosis and treatment, the latest medical technologies, and the application of software products for processing information. The sources of funding for the innovative development of health care facilities of the Ternopil city-territorial community were monitored. The need to find additional sources of financial resources for the further development and modernization of health care institutions has been proven. Prospective directions for attracting potentially possible sources of financial resources are proposed.

Conclusions. It was found that the main form of financial support for the innovative development of health care institutions is budgetary funding, however, the limited funds necessitate the search for additional sources of funding. It is substantiated that the promising direction of

attracting potentially possible sources of financial resources for the innovative development of health care institutions of territorial communities is the use of public-private partnership. It is advisable to direct further scientific research to the search for alternative sources of financial support for the innovative development of health care institutions.

Keywords: *innovative development, health care facilities, united territorial community, financial support, sources of financial resources, public-private partnership.*

JEL Classification: I18, H72, G29.

Постановка проблеми. Ефективна система охорони здоров'я є запорукою поступального соціально-економічного розвитку будь-якої країни, оскільки діяльність закладів охорони здоров'я є глобальним суспільним благом, що впливає на якість життя громадян, при цьому їх здоров'я вказує на успішність суспільства.

Повномасштабна війна та бойові дії на території України, поширення пандемії COVID-19 поставили нові завдання перед закладами охорони здоров'я, коли зростають потреби в лікуванні не лише хронічних захворювань, а й травм, поранень, опіків, переломів тощо. У таких умовах знизилася пріоритетність допомоги пацієнтам з неінфекційними та хронічними захворюваннями, однак проблеми надання безперервної допомоги таким групам хворих залишилися. Російські терористи пошкодили та знищили велику кількість медичних установ, тому перед державою постає завдання розбудови їх мережі, а інноваційний розвиток закладів охорони здоров'я набуває особливого значення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика інноваційного розвитку у сфері охорони здоров'я знайшла відображення у наукових працях О. Петрух, яка вбачає “нову модель організації та забезпечення доступного медичного обслуговування населення, як таку, що ґрунтується на інноваціях” [1, с. 33]. При цьому дослідниця доводить, що “інновації у сфері охорони

здоров'я є результатом інноваційної діяльності, що реалізується у вигляді забезпечення модернізації матеріально-технічної бази цієї сфери, впровадження новітніх прогресивних засобів і методів лікування, медичних технологій, виробів медичного призначення і лікарських засобів, удосконалення існуючих методів діагностики та лікування (медичні інновації), розроблення програмних засобів опрацювання інформації, створення нових моделей функціонування сфери та розвитку персоналу і має вплив на покращення здоров'я населення, економічних показників суб'єктів господарювання сфери охорони здоров'я” [1, с. 21].

Інноваційні процеси у сфері охорони здоров'я, як “...послідовний ланцюг подій, у результаті яких інновація перетворюється з ідеї на конкретний продукт, технологію або послугу і поширюється в практичному використанні для досягнення загальномедичних цілей” [2, с. 102], тлумачить В. Данько.

Здійснюючи дослідження фінансових можливостей інноваційного розвитку закладів охорони здоров'я, Л. Криничко та Л. Сергієнко вказують на потенційні джерела ресурсів: “державно-приватне партнерство, випуск державних облігацій, пільгове кредитування, кошти державних інвестиційних фондів” [3].

З. Юринець та О. Петрух зосередили увагу на стратегічних орієнтирах інноваційного розвитку у сфері охорони здоров'я, серед яких вони виокремили такі: “стиму-

лювання попиту на науково-дослідні роботи у цій сфері, розвиток системи медичного страхування, підтримка міжнародної співпраці, технологічної інтеграції господарючих суб'єктів, взаємодії, державно-приватного партнерства, модернізація структури сфери охорони здоров'я, технічне переоснащення господарюючих суб'єктів у сфері охорони здоров'я, розвиток інноваційної інфраструктури" [4, с. 119].

Дослідження, здійснені Ю. Мочаловим, дали змогу автору класифікувати інноваційну діяльність у сфері охорони здоров'я за такими напрямками: "медичні технологічні інновації, які пов'язані із використанням нових методів, прийомів чи способів діагностики або лікування; організаційні інновації, які забезпечують удосконалення організації роботи медичного персоналу; економічні інновації, які пов'язані з впровадженням сучасних прийомів та методів планування, фінансування, стимулювання та оцінки діяльності медичних закладів; інформаційно-технологічні інновації, котрі спрямовано на автоматизацію процесів збору, обробки, аналізу інформаційних потоків у процесі діяльності закладів охорони здоров'я; медико-фармацевтичні, медико-технічні інновації, що є підвидом медичних технологічних інновацій, однак передбачають використання новітніх лікарських засобів (інструментів, технічних систем), які є конкурентоспроможними за вартістю і основними показниками медичної ефективності" [5, с. 30].

Попри те, що українськими науковцями здійснено дослідження теоретичних та практичних засад інноваційного розвитку у сфері охорони здоров'я, існує потреба більш глибокого вивчення фінансових аспектів цього питання.

Метою статті є дослідження фінансового забезпечення інноваційного розвитку закладів охорони здоров'я територіальних

громад та визначення потенційних джерел фінансування їх розвитку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Охорона здоров'я є однією зі складових національної економіки, яка забезпечує населення медичними послугами. Результативність діяльності закладів охорони здоров'я є важливим індикатором, який відображає рівень соціально-економічного розвитку держави. Надаючи медичні послуги, система охорони здоров'я забезпечує дотримання одного із конституційних прав громадян. Діяльність закладів спрямована на відновлення чи зміцнення здоров'я, сприяє формуванню здорового способу життя населення та профілактиці захворювань.

Рівень розвитку установ охорони здоров'я визначає можливості задовольняти існуючі потреби суспільства, однак їх функціонування ускладнюється такими проблемами, як: обмеженість фінансових ресурсів, недостатнє забезпечення сучасним медичним обладнанням, недостатній рівень заробітної плати медичних працівників тощо.

Закономірно, що інноваційний розвиток закладів охорони здоров'я базується на залученні відповідних фінансових ресурсів. Згідно з Законом України "Про інноваційну діяльність" джерелами фінансування інноваційної діяльності є: кошти бюджетів, "власні кошти спеціалізованих державних і комунальних інноваційних фінансово-кредитних установ, власні чи запозичені кошти суб'єктів інноваційної діяльності, кошти (інвестиції) фізичних і юридичних осіб, інші джерела, не заборонені законодавством України" [6].

Дійсно, бюджетні кошти є вагомим джерелом фінансування охорони здоров'я. Так, Бюджетним кодексом України передбачено видатки, що здійснюються з бюджетів об'єднаних територіальних громад. До

них належать “видатки на первинну медико-санітарну, амбулаторно-поліклінічну та стаціонарну допомогу (лікарні широкого профілю, спеціалізовані медико-санітарні частини, пологові будинки, поліклініки і амбулаторії, загальні стоматологічні поліклініки, а також дільничні лікарні, медичні амбулаторії, фельдшерсько-акушерські та фельдшерські пункти, центри первинної медичної (медико-санітарної) допомоги), програми медико-санітарної освіти (міські та районні центри здоров’я і заходи з санітарної освіти), інші державні програми медичної та санітарної допомоги (територіальні медичні об’єднання, центри медичної статистики, автопідприємства санітарного транспорту, інші програми і заходи)” [7]. До бюджетів територіальних громад надходить медична субвенція на первинну та вторинну медичну допомогу.

У сфері охорони здоров’я Тернопільської міської територіальної громади функціонують вісім неприбуткових закладів охорони здоров’я комунальної форми власності (рис. 1).

Функціонування закладів охорони здоров’я Тернопільської міської територі-

альної громади відбувається у єдиному медичному просторі, котрий охоплює всіх жителів громади повноцінною медичною допомогою як первинної ланки, так і високоспеціалізованої.

Усі медичні заклади, які здійснюють діяльність на території Тернопільської міської громади, надають послуги пацієнтам в межах Програми медичних гарантій відповідно до контрактів, укладених із Національною службою охорони здоров’я України. Також діяльність закладів фінансується за рахунок коштів бюджету Тернопільської МТГ: оплата праці працівникам медичних установ, покращення матеріально-технічної бази, оплата комунальних послуг, забезпечення безкоштовними медикаментами і послугами визначених категорій громадян, інші видатки (табл. 1).

Зниження обсягу фінансування охорони здоров’я за рахунок бюджету м. Тернополя пов’язане із медичною реформою, що розпочалась у 2018 р., та переходом галузі на іншу модель фінансування. Так, реформування полягало в централізації всіх видатків з фінансування пакету важливих медичних послуг Національною служ-

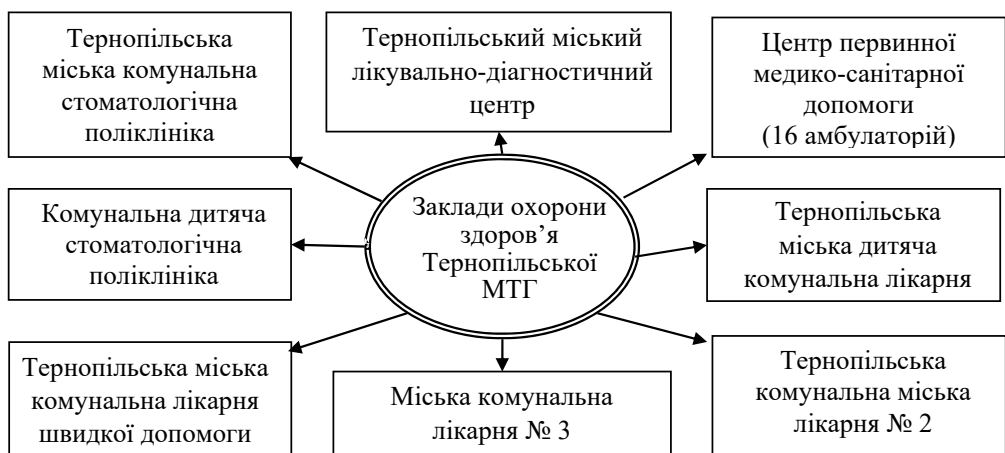

Рис. 1. Заклади охорони здоров’я Тернопільської міської територіальної громади*

* Побудовано на основі [8].

**Видатки бюджетів на охорону здоров'я
Тернопільської міської територіальної громади у 2019–2021 рр.***

Показники	2019 р.	2020 р.		2021 р.	
	млн грн	млн грн	темп зростання, %	млн грн	темп зростання, %
Видатки на охорону здоров'я	268,2	203,2	75,8	108,3	55,3
в т. ч. за рахунок					
бюджету Тернопільської МТГ	98,8	143,4	145,1	98,9	69,0
субвенції державного та обласного бюджету	169,4	59,8	35,3	9,4	15,7

*Складено на основі [9].

бою здоров'я України (видатки на первинну медичну допомогу, починаючи із 2018 р., спеціалізовану та невідкладну допомогу з квітня 2020 р.).

У Тернопільській МТГ розроблено й успішно реалізується “Стратегічний план розвитку на період до 2029 р.” [10], у якому громада визнається інноваційною. Планом передбачено основні вектори розвитку громади, визначено галузеві програми розвитку, зокрема стратегічні цілі розвитку закладів охорони здоров'я. Так, для досягнення високого рівня надання медичних послуг передбачено реалізувати заходи, які мають інноваційний характер (рис. 2).

Моніторинг показників “Звіту про виконання Стратегічного плану розвитку Тернопільської міської територіальної громади до 2029 року” [11] дає змогу зробити висновок про поступальний інноваційний розвиток закладів охорони здоров'я Тернопільської МТГ: всі заклади охорони здоров'я працюють у єдиній системі електронного медичного документообігу та мають доступ до електронної бази пацієнтів, жителі громади мають можливість скористатися електронним записом до вузьких спеціалістів та сімейного лікаря [11]. Крім того, про поступальну модернізацію закладів охорони здоров'я свідчить придбання обладнання для діагностики стану здоров'я жителів громади у 2020 р. на суму 36,7 млн грн [11].

Інноваційному розвитку закладів охорони здоров'я Тернопільської міської територіальної громади сприяла реалізація комплексної програми “Здоров'я громади на 2019–2021 рр.” [12], в межах якої впроваджено прогресивні інформаційні технології та комп'ютеризовано більш як 80% структурних підрозділів медичних закладів Тернопільської міської територіальної громади [13].

У теперішній час в Тернопільській міській територіальній громаді виконують комплексну програму “Здоров'я громади на 2022–2024 рр.” [14]. Джерелами її фінансування є кошти бюджету громади (табл. 2), власні кошти закладів охорони здоров'я та громадських організацій. Окремі заходи програми будуть реалізовані за рахунок коштів, які отримають медичні заклади від Національної служби охорони здоров'я в межах Програми медичних гарантій на 2022–2024 рр.

Програмою “Здоров'я громади на 2022–2024 рр.” [14] передбачено забезпечення подальшого функціонування єдиного електронного медичного простору, перехід на повний електронний медичний документообіг, упровадження телемедичних технологій у лікувальних закладах Тернопільської МТГ.

В умовах обмеженості бюджетних ресурсів потреба подальшої модернізації закладів охорони здоров'я зумовлює не-

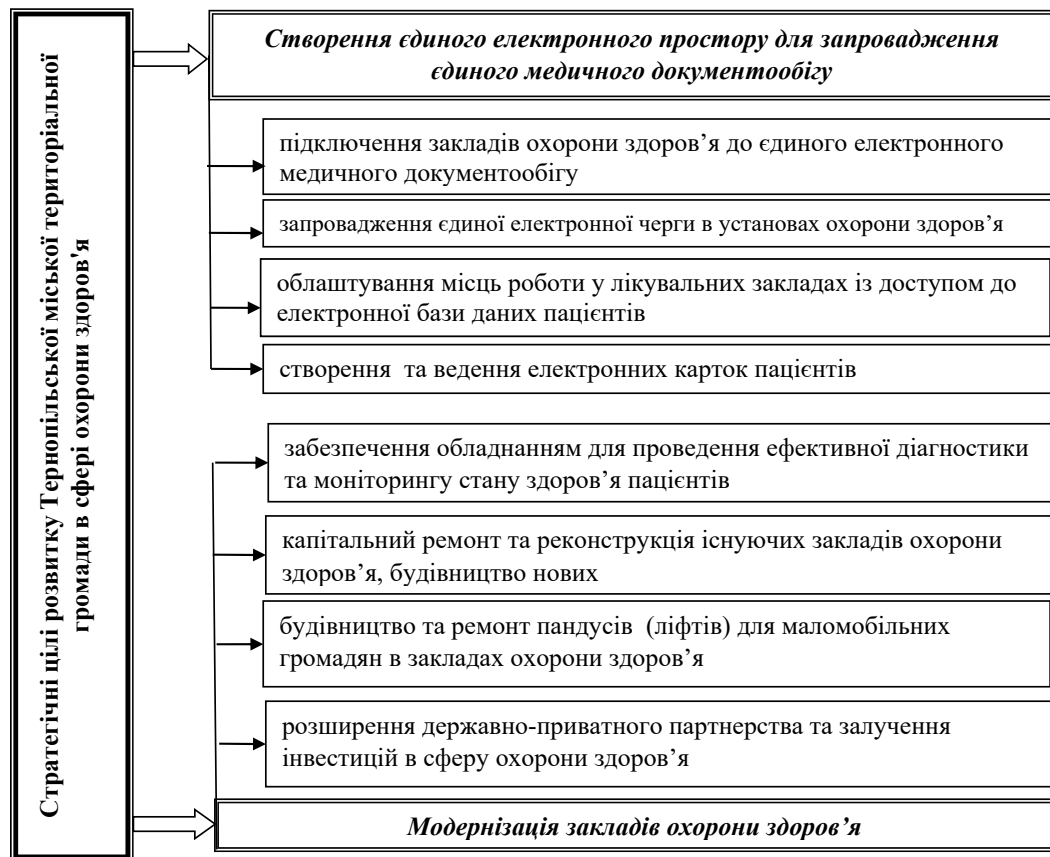

Рис. 2. Стратегічні цілі розвитку Тернопільської міської територіальної громади в сфері охорони здоров'я*

*Складено на основі [10].

Таблиця 2

Динаміка обсягу коштів бюджету Тернопільської міської територіальної громади, які пропонується залучити на виконання комплексної програми "Здоров'я громади на 2022–2024 рр.", млн грн [14]

Період	2022 р.	2023 р.	2024 р.	Всього витрат
Обсяг ресурсів	215,9	198,6	144,3	558,8

обхідність пошуку додаткових джерел фінансування. Доцільним є застосування механізму державно-приватного партнерства для подальшого інноваційного розвитку закладів охорони здоров'я. "Стратегічним планом розвитку Тернопільської міської

територіальної громади до 2029 р." [10] передбачено здійснення модернізації закладів охорони здоров'я із застосуванням державно-приватного партнерства.

Тернопільська міська рада зініціювала розроблення проекту "Створення Центру

реабілітаційного та відновлювального лікування на базі незавершеного будівництва терапевтичного корпусу КНП “Міська комунальна лікарня № 3” на вул. Волинська, 40 в м. Тернопіль” [15]. Необхідність його створення посилюється в умовах повномасштабної війни та бойових дій на території України, коли зростає потреба у відновлювальному лікуванні, реабілітації поранених у бойових діях. Вищезгаданий проєкт розрахований на 25 років, причому передбачено ввести його в дію упродовж трьох років. Він потребує інвестиційних ресурсів, які необхідно залучити від приватного партнера для здійснення реконструкції будівлі, закупівлі обладнання та на інші витрати (табл. 3).

Враховуючи, що для успішного втілення проєкту потрібно залучити значні обсяги фінансових ресурсів, у виборі приватного партнера важливо об’єктивно оцінити фінансову спроможність претендентів, їх здатність до впровадження інноваційних технологій, потенційні можливості до застосування інноваційного обладнання та інструментарію для надання медичних послуг. Застосування державно-приватного партнерства в сфері інноваційного розвитку закладів охорони здоров’я є взаємовигідним для органів місцевого самоврядування, приватного бізнесу, жителів територіальної громади.

Законом “Про інноваційну діяльність” передбачено, що джерелом фінансування інноваційної діяльності закладів охорони

здоров’я також є кошти спеціалізованих інноваційних фінансово-кредитних установ. В Україні у 2000 р. створено Державну інноваційну фінансово-кредитну установу, яка є правонаступницею Державного інноваційного фонду і належить до сфери управління Міністерства з питань стратегічних галузей промисловості України. Вона “... створена з метою здійснення фінансової підтримки інноваційної діяльності суб’єктів господарювання різних форм власності, а також залучення внутрішніх та іноземних інвестицій...” [16]. У процесі дослідження виявлено, що вищевказане джерело не залучалося для інноваційного розвитку закладів охорони здоров’я Тернопільської міської територіальної громади.

Оцінка фінансового забезпечення інноваційного розвитку установ охорони здоров’я ТМТГ свідчить, що упродовж останніх років жоден із восьми закладів, які функціонують на території громади, не залучав позикові кошти.

Висновки. Підсумовуючи вищезазначене, можна констатувати, що впровадження інноваційних процесів у діяльність закладів охорони здоров’я спрямоване на максимальне задоволення потреб населення у цій сфері. Інноваційний розвиток закладів охорони здоров’я полягає в удосконаленні (модернізації) їх матеріально-технічної бази, впровадженні у діяльність прогресивних методів діагностики та лікування, новітніх медичних технологій, засто-

Таблиця 3

Показники очікуваного обсягу інвестицій у проєкт “Центр реабілітаційного та відновлювального лікування” [15]

Показники	Обсяг, млн грн
Витрати на реконструкцію	16 3,9
Витрати на обладнання	37,3
Інші витрати	46,9
Всього витрат	248,1

суванні програмних продуктів для опрацювання інформації.

Основною формою фінансового забезпечення інноваційного розвитку закладів охорони здоров'я є бюджетні кошти, однак їх обмеженість зумовлює потребу в пошуку додаткових джерел фінансування.

Перспективним напрямом залучення потенційно можливих джерел фінансових ресурсів для інноваційного розвитку закладів охорони здоров'я територіальних громад є застосування державно-приватного партнерства. Така взаємодія органів місцевого самоврядування та приватних інвесторів сприятиме мобілізації додаткових джерел інвестування та оптимізації видатків бюджету.

Фінансова зацікавленість приватного інвестора у забезпеченні ефективності вкладених коштів на всіх етапах реалізації інноваційного проекту сприятиме досягненню високих техніко-економічних показників та фінансових результатів. Для органів місцевого самоврядування, застосування державно-приватного партнерства є не лише джерелом залучення альтернативних джерел фінансових ресурсів, а й інструментом покращення якості медичних послуг, показників здоров'я жителів громади та сприятиме вирішенню медико-соціальних проблем територіальної громади.

Список використаних джерел

- Петрух О. А. Державне регулювання інноваційного розвитку сфери охорони здоров'я України : дис. ... к.е.н.: 08.00.03 / Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів, 2019. 243 с.
- Данько В. В. Удосконалення системи управління закладами охорони здоров'я на інноваційних засадах. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія Економіка і управління. 2019. Т. 30 (69), № 2. С. 102–110.
- Криничко Л. Н., Сергієнко Л. В. Інвестиційно-інноваційна діяльність держави в сфері охорони здоров'я. Державне управління та розвиток. 2020. № 8. URL : http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/8_2020/58.pdf.
- Юринець З. В., Петрух О. А. Напрями державного регулювання інноваційного розвитку сфери охорони здоров'я України. Інвестиції: практика та досвід. 2018. Вип. 22. С. 116–122. URL : http://www.investplan.com.ua/pdf/22_2018/21.pdf.
- Мочалов Ю. Інноваційна діяльність у роботі закладів охорони здоров'я. Практика управління медичним закладом. 2014. № 3. С. 28–37. URL : https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/23597/1/Pages%20from%20Mediki_3_2014_inet.pdf.
- Про інноваційну діяльність. Закон України від 04.07.2002 № 40-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
- Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-17. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>.
- Медичні комунальні некомерційні підприємства Тернопільської міської територіальної громади: відділ охорони здоров'я та медичного забезпечення Тернопільської міської ради. URL : <http://www.zdorov.gov.ua/miski-lpz/likuvalno-profilaktichni-zakladi-mista-ternopolia>.
- Публічне представлення інформації щодо виконання бюджету Тернопільської міської територіальної громади та звітів про виконання паспортів бюджетних програм головними розпорядниками бюджетних коштів за 2019–2021 рік. URL : <https://ternopilcity.gov.ua/byudget-ternopolya/byudget-gromadi/informatsiya-pro-publichne-predstavlennya-informatsii-pro-vikonannya-byudgetu/>.
- Стратегічний план розвитку Тернопільської міської територіальної громади до 2029 р. URL : <https://ternopilcity.gov.ua/strategichni-ta-programni-dokumenty/plan-strategichnogo-rozvitku-mista-ternopolya-do-2025-roku/18938.html>.

11. Звіт про виконання Стратегічного плану розвитку Тернопільської міської територіальної громади до 2029 року у 2020 році. URL : https://ternopilcity.gov.ua/app5/vikonannya-strategii-2020-rik-19_02_2021.pdf.

12. Комплексна програма “Здоров’я громади на 2019–2021 рр.”, затв. рішенням міської ради від 19.12.2018 р. №7/31/13. URL : <https://ternopilcity.gov.ua/sesiya/risnennya-sesii/25531.html>

13. Звіт про виконання комплексної програми “Здоров’я громади” на 2019–2021 рр. URL : <https://ternopilcity.gov.ua/news/57290.html>.

14. Комплексна програма “Здоров’я громади на 2022–2024 рр.”, затв. рішенням міської ради від 22.12.2021 р. № 8/11/20. URL : <https://ternopilcity.gov.ua/sesiya/risnennya-sesii/56087.html>.

15. Проєкт “Створення Центру реабілітаційного та відновлювального лікування на базі незавершеного будівництва терапевтичного корпусу КНП “Міська комунальна лікарня № 3” на вул. Волинська, 40 в м. Тернопіль”. URL : <https://ternopilcity.gov.ua/vikonavchiy-komitet/proekti-rišen-vikonavchogo-komitetu/4561/53732.html>.

16. Статут Державної інноваційної фінансово-кредитної установи, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 15.06.2000 р. № 979. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/979-2000-%D0%BF#Text>.

References

1. Petrukh, O. A. (2019). *Derzhavne rehulivannia innovatsiinoho rozvytku sfery okhorony zdorovia Ukrainy* [Public regulation of innovative healthcare development in Ukraine]. (Thesis 08.00.03). Lviv [in Ukrainian].

2. Danko, V. V. (2019). *Udoskonalennia systemy upravlinnia zakladamy okhorony zdorovia na innovatsiinykh zasadakh* [Improving the management system of health care facilities on an innovative basis]. *Vcheni zapysky TNU imeni V.I. Vernadskoho – Scientific Notes of TNU named after V. I. Vernadsky*, 2, 102–110 [in Ukrainian].

3. Krynychko, L.H., Serhienko, L. V. (2020) *Investytsiino-innovatsiina diialnist derzhavy v sferi*

okhorony zdorovia. [Investment and innovation activities of the state in the field of health care]. *Derzhavne upravlinnia ta rozvytok – Public Administration: Improvement and Development*, 8. Available at: http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/8_2020/58.pdf.

4. Iurynets, Z. V., Petrukh, O. A. (2018). *Napriamy derzhavnogo rehulivannia innovatsiinoho rozvytku sfery okhorony zdorovia Ukrainy* [Areas of state regulation of innovative development of health care in Ukraine]. *Investytsii: praktyka ta dosvid – Investments: Practice and Experience*, 22, 116–122. Available at: http://www.investplan.com.ua/pdf/22_2018/21.pdf.

5. Mochalov, Yu. (2014). *Innovatsiina diialnist u roboti zakladiv okhorony zdorovia* [Innovative activities in the work of health care institutions]. *Praktyka upravlinnia medychnym zakladom – The Practice of Managing a Medical Institution*, 3, 28–37. Available at: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/23597/1/Pages%20from%20Mediki_3_2014_inet.pdf.

6. *Pro innovatsiinu diialnist/ Zakon Ukrainy vid 04.07.2002 № 40-IV* [Law of Ukraine on innovative activity]. (2002, July, 4). Available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.

7. *Biudzhetni kodeks Ukrainy vid 08.07.2010 № 2456-17* [Budget Code of Ukraine]. (2010, July, 8). Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>.

8. *Medychni komunalni nekomertsii pidpriemstva Ternopiiskoi miskoi terytorialnoi hromady: Viddil okhorony zdorovia ta medychnoho zabezpechennia Ternopiiskoi miskoi rady* [Medical communal non-profit enterprises of Ternopil city territorial community: Department of health care and medical support of Ternopil city council]. Available at: <http://www.zdorov.gov.ua/miski-lpz/likuvanno-profilaktichni-zakladi-mista-ternopolia>.

9. *Publichne predstavlennia informatsii po vykonanni biudzhetu Ternopiiskoi miskoi terytorialnoi hromady ta zvitiv pro vykonannia pasportiv biudzhetnykh prohram holovnymy rozporiadnykamy biudzhetnykh koshtiv za 2019–2021 rik* [Public presentation of information on the execution of

the budget of the Ternopil city territorial community and reports on the implementation of passports of budget programs by the main managers of budget funds for 2019-2021] Available at: <https://ternopil-city.gov.ua/byudget-ternopolya/byudget-gromadi/informatsiya-pro-publichne-predstavlennya-informatsii-pro-vikonannya-byudgetu/>.

10. Stratehichnyi plan rozvytku Ternopilskoi miskoi terytorialnoi hromady do 2029 r. [Strategic plan for the development of the Ternopil city territorial community until 2029]. Available at: <https://ternopilcity.gov.ua/strategichni-ta-programni-dokumenti/plan-strategichnogo-rozvitku-mista-ternopolya-do-2025-roku/18938.html>.

11. Zvit pro vykonannya Stratehichnogo planu rozvytku Ternopilskoi miskoi terytorialnoi hromady do 2029 roku u 2020 rotsi [Report on the implementation of the Strategic Development Plan of the Ternopil City Territorial Community until 2029 in 2020]. Available at: https://ternopilcity.gov.ua/app5/vikonannya-strategii-2020-rik-19_02_2021.pdf.

12. Kompleksna prohrama "Zdorovia hromady na 2019–2021 rr.", zatv. rishenniam miskoi rady vid 19.12.2018 r. №7/31/13. [Comprehensive program "Community Health for 2019–2021". Approved by the decision of the city council]. (2018, December, 19). Available at: <https://ternopilcity.gov.ua/sesiya/rishennya-sesii/25531.html>.

13. Zvit pro vykonannya kompleksnoi prohramy "Zdorovia hromady" na 2019–2021 rr. [Report on the implementation of the comprehensive program "Community Health" for 2019–2021]. Available at: <https://ternopilcity.gov.ua/news/57290.html>.

14. Kompleksna prohrama "Zdorovia hromady na 2022–2024 rr.": zatv. rishenniam miskoi rady vid 22.12.2021 r. № 8/11/20. [Comprehensive program "Community Health for 2022–2024". Approved by the decision of the city council]. (2021, December, 22). Available at: <https://ternopilcity.gov.ua/sesiya/rishennya-sesii/56087.html>.

15. Proekt "Stvorennia Tsentru reabilitatsiinoho ta vidnovliuvalnoho likuvannia na bazi nezavershenoho budivnytstva terapeutynoho korpusu KNP "Miska komunalna likarnia №3" na vul. Volynska, 40 v m. Ternopil" [Project "Creation of the center for rehabilitation and rehabilitation treatment on the basis of the unfinished construction of the therapeutic building of the Municipal Municipal Hospital "N 3" on the street Volynska, 40 in Ternopil"]. Available at: <https://ternopilcity.gov.ua/vikonavchiiy-komitei/proekti-rishen-vikonavchogo-komitetu/4561/53732.html>.

16. Statut Derzhavnoi innovatsiinoi finansovo-kredytnoi ustanovy vid 15.06.2000 p. № 979 [Charter of the State Innovative Financial and Credit Institution]. (2010, June, 15). Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/979-2000-%D0%BF#Text>.

Стаття надійшла до редакції 20.03.2022.